

Onderwerp Beantwoording vragen van GroenLinks inzake
mensenrechten, ex. art. 42 RvO

Steller

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk BD13.4094234

Datum

15 JAN 2014

Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen wij u toekomen ons antwoord op de schriftelijke vragen ex art. 42 RvO, door de heer Van der Veen van GroenLinks inzake mensenrechten. De brief van de vragensteller treft u als bijlage aan.

Onze beantwoording op de vragen van GroenLinks luidt als volgt:

- 1. De VNG en Amnesty International hebben al meerdere malen bijeenkomsten georganiseerd rond het thema mensenrechten op lokaal niveau. Is het college daarvan op de hoogte? Is het college bekend met de brochure 'Goed bezig'? Wat vindt het college hiervan? Biedt het handvatten om in Groningen met mensenrechten aan de slag te gaan? Heeft het college geantwoord op verzoeken vanuit VNG en Amnesty International in 2012 mee te doen aan een onderzoek? Waarom wel of niet?*

Het college is op de hoogte van de activiteiten met de VNG en Amnesty International rond het thema mensenrechten op lokaal niveau. Ook de brochure die daarover is uitgebracht is bij ons bekend.

Net als VNG en Amnesty International zijn wij van mening dat het belangrijk is om aandacht te hebben en aandacht te vragen voor het thema mensenrechten. Zo besteden wij aandacht aan de bestrijding van mensenhandel, aan zorg voor gelijke behandeling ongeacht geslacht, afkomst, geloof of seksuele identiteit, en natuurlijk aan het recht op een gezonde en veilige leefomgeving. Op die gebieden zet ons college extra aandacht en middelen in.

De brochure biedt ons geen nieuwe handvatten om anders met mensenrechten aan de slag te gaan dan nu al het geval is.

We hebben meegedaan met het onderzoek. We vonden het belangrijk om de VNG, die ook ons standpunt vertegenwoordigt, zo goed mogelijk te voeden met informatie

- 2. Wat is de mening van het college als het gaat om de betekenis van mensenrechten op lokaal niveau? Welke organisaties en instellingen leveren daar een bijdrage aan? Hoe neemt u mensenrechten mee in uw afwegingen? Bent u met GroenLinks van mening dat de rol van mensenrechten in de gemeente Groningen sterker op de agenda gezet zou kunnen worden?*

Het college is van mening dat de samenleving, waarvan de overheid onderdeel is, op elk niveau mensenrechten hoort te respecteren en na te streven. Als lokale overheid hebben we daarin natuurlijk een bijzondere verantwoordelijkheid, omdat we vaak voor onze burgers hét aanspreekpunt voor de gehele overheid zijn.

Wij mogen veronderstellen dat alle organisaties en instellingen in de stad daaraan een bijdrage leveren. Waar ons college constateert dat er mensenrechten op lokaal niveau geschonden worden, wordt daar door ons actie op ondernomen.

Eerbied voor mensenrechten behoort tot de kernwaarden van onze samenleving en dus ook tot de kernwaarden van ons college. Daar, waar de aard van het onderwerp een raakvlak met mensenrechten heeft, laat het college dat als een basisvoorwaarde meewegen. Uiteraard is er ook op lokaal niveau een systeem van controle en correctie. Vóór besluitvorming wordt ieder besluit door de juridische control-functie bekeken, daarbij worden mensenrechten-issues meegenomen. Na besluitvorming is er een systeem van correctie, via bezwaar- en beroepsprocedures, het werk van de Ombudsman, de controlerende functie van uw Raad en via het rechtssysteem tot aan het Europese Hof van Justitie toe.

Ons college vindt het echter niet noodzakelijk om mensenrechten in Groningen sterker op de agenda te zetten. De mensenrechtensituatie in Groningen is, over het algemeen, zeer goed. Wel blijven er een aantal bijzondere aandachtspunten voor ons college, zoals de reeds genoemde mensenhandel, discriminatie en de zorg voor een gezonde en veilige leefomgeving.

- 3. Waarom is dit (de Europese Week van de Democratie in 2012) in Groningen niet gelukt? Hoe blikt het college daar op terug? Zou het college voor 2014 willen onderzoeken de Europese Week van de Lokale Democratie alsnog – samen met anderen – te organiseren? Waarom wel of niet? Hoe ziet het college daarin de samenwerking met VNG en Amnesty International? Gaat u bij hen advies inwinnen?*

De Week van de Lokale Democratie is in Groningen niet gelukt omdat er te weinig initiatieven waren aangemeld om een succesvol en inhoudelijk programma te maken.

Terugblikkend constateert ons college dat, hoewel we met genoeg medewerking hadden verleend, er binnen Groningen kennelijk weinig behoefte bestaat aan deze week. Het college ziet in dit geval een faciliterende rol voor de gemeente, we zien de gemeente niet als eigenaar van deze week.

Omdat ons college voor de organisatie van de Week van de Democratie voor zichzelf slechts een faciliterende rol ziet, gaan wij niet onderzoeken of er in 2014 alsnog een Week van de Democratie georganiseerd kan worden. Indien blijkt dat er in onze stad initiatieven ontstaan om deze week te organiseren, zullen wij uiteraard overwegen om een faciliterende rol op ons te nemen, waarbij samenwerking met de VNG of Amnesty International door de organisatoren wordt toegejuicht.

4. *De gemeente Utrecht heeft onderzoek laten doen naar hoe zij invulling geeft aan internationale mensenrechtenverdragen. Wat zou u vinden van een vergelijkbaar onderzoek door de Rijksuniversiteit Groningen in onze gemeente? Wil het college zich hiervoor gaan inspannen?*

Ons college zou een vergelijkbaar onderzoek door de Rijksuniversiteit in onze gemeente een goed idee vinden.

Ons college is bereid hiervoor met de R.U.G. in gesprek te gaan.

In het algemeen is ons college van mening dat de mensenrechten op lokaal niveau worden meegewogen in besluitvorming en dat het goed gesteld is met naleving van de mensenrechten. Ons college ziet geen aanleiding tot beleidsmatige aanpassingen of het starten van nieuwe projecten. Wel zal ons college met de Rijksuniversiteit overleggen over een onderzoek naar de lokale mensenrechtensituatie.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Aan: het college van B&W van de gemeente Groningen
Betreft: vragen ex art. 42 RvO inzake Mensenrechten

Groningen, 10 december 2013

Geacht college,

Wanneer het over mensenrechten gaat, gaan uw gedachten wellicht uit naar vrijheidsstrijders of burgerrechtenactivisten. Gandhi, Martin Luther King, Nelson Mandela of Malala. Wellicht denkt u niet gelijk aan gemeentelijk beleid, decentralisaties, gehandicaptenbeleid, mensenhandel of de opvang van asielzoekers. Toch gaat het ook hier over mensenrechten, want ze gelden altijd, overal en voor iedereen. Verschillende verdragen van de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens hebben een rechtstreekse verbinding met gemeentelijk beleid. Onze grondwet bepaalt dat deze verdragen automatisch doorwerken in Nederland, tenzij ze te vaag zijn en daardoor praktisch niet uitvoerbaar. De verplichtingen die daaruit voortvloeien voor onze gemeente zijn dan bijvoorbeeld het recht op huisvesting als het gaat om de opvang van daklozen, de rechten van het kind bij het formuleren van het jeugdbeleid en de decentralisatie van de jeugdzorg, of het recht op lichamelijke integriteit bij de aanpak van huiselijk geweld. Dus ook in Nederland en ook – of juist – op het lokale niveau gaat het over mensenrechten. Of zoals de commissaris van de koning in Flevoland het uitdrukte: *'Mensenrechten krijgen juist betekenis op het lokale niveau. Als ze daar geen betekenis hebben, hebben ze dat ook niet op het universele niveau.'*

Landelijk wordt er al enkele jaren door met name de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en Amnesty International geprobeerd de betekenis van mensenrechten voor gemeenten te concretiseren. Zo publiceerden zij een brochure voor bestuurders en ambtenaren¹ en organiseerden zij meerdere inspiratie- en netwerkbijeenkomsten. De gedachte hierachter is dat mensenrechten gemeenten een houvast kunnen geven voor het maken en monitoren van beleid, een referentiekader bieden voor het stellen van prioriteiten en het afleggen van verantwoordelijkheden. Tegelijkertijd helpen mensenrechten ook om burgers bewust te maken van hun eigen rechten en verantwoordelijkheden. En ze geven gemeenten, burgers en maatschappelijke organisaties een gemeenschappelijke taal om hun gedachten te bepalen. Wat GroenLinks betreft onderzoeken we ook in onze gemeente of en hoe we mensenrechten in Groningen in de praktijk brengen.

De fractie van GroenLinks vraagt zich het volgende af:

1. De VNG en Amnesty International hebben al meerdere malen bijeenkomsten georganiseerd rond het thema mensenrechten op lokaal niveau. Is het college daarvan op de hoogte? Is het college bekend met de brochure 'Goed bezig'? Wat vindt het college hiervan? Biedt het handvatten om in Groningen met mensenrechten aan de slag te gaan?

¹ Goed bezig, oktober 2012.

Heeft het college geantwoord op verzoeken vanuit VNG en Amnesty International in 2012 mee te doen aan een onderzoek? Waarom wel of niet?

2. Wat is de mening van het college als het gaat om de betekenis van mensenrechten op lokaal niveau? Welke organisaties en instellingen leveren daar een bijdrage aan? Hoe neemt u mensenrechten mee in uw afwegingen? Bent u met GroenLinks van mening dat de rol van mensenrechten in de gemeente Groningen sterker op de agenda gezet zou kunnen worden?

De gemeente Utrecht heeft twee jaar geleden – met succes – de Europese Week van de Lokale Democratie, een initiatief van de Raad van Europa, georganiseerd. De week wordt jaarlijks georganiseerd om burgers bewust te maken van lokale democratie en mensenrechten. De burgemeester riep gevestigde bedrijven op iets te organiseren waarbij de ‘meest vernieuwende initiatieven’ een geldbedrag wonnen. Ook werd er een inspiratiebijeenkomst en slotmanifestatie georganiseerd. Daar stonden vragen centraal, als: hoe kunnen we de leefbaarheid in de stad verbeteren, armoede bestrijden en kwetsbare groepen helpen. De week leverde daarmee een belangrijke bijdrage aan bewustwording en onderzoek.

Vorig jaar zomer werd bekend dat Groningen, in navolging van vele andere gemeenten in Europa, in oktober 2012 de Europese Week van de Lokale Democratie zou gaan organiseren. De week vond in Groningen echter geen doorgang: er waren slechts een handvol initiatieven aangemeld. Volgens het college ‘te weinig voor een succesvol en inhoudelijk programma’. GroenLinks heeft daarover de volgende vragen:

3. Waarom is dit in Groningen niet gelukt? Hoe blijkt het college daar op terug? Zou het college voor 2014 willen onderzoeken de Europese Week van de Lokale Democratie alsnog – samen met anderen – te organiseren? Waarom wel of niet? Hoe ziet het college daarin de samenwerking met VNG en Amnesty International? Gaat u bij hen advies inwinnen?
4. De gemeente Utrecht heeft onderzoek laten doen naar hoe zij invulling geeft aan internationale mensenrechtenverdragen. Wat zou u vinden van een vergelijkbaar onderzoek door de Rijksuniversiteit Groningen in onze gemeente? Wil het college zich hiervoor gaan inspannen?

Namens de GroenLinks-fractie,
Kris van der Veen